

Verslag werkbezoek naar Satu Mare, 26 febr. 2019 – 2 mrt. 2019.

Deelnemers: Voor OGO, Arie Deelen en Niek Teerds.

Voor HOE, Piet Booij.

Doelen:

- Afspraken maken op welke wijze en in welke mate de stichtingen OGO en HOE support kunnen bieden bij het reeds aanwezige Christelijk onderwijs in de stad Satu Mare. (Satu Mare ligt in Noord Roemenië, in de buurt van het 'drielandpunt' met Hongarije en Oekraïne.)
- Persoonlijk waarnemen wat de kwaliteit van onderwijs is op de lokale christelijke kleuterscholen.
- Zo gedetailleerd mogelijk kennis nemen van vraag naar en de behoefte aan kwalitatief goed christelijk onderwijs.

Geschiedenis:

Zo'n jaar geleden kwam via de HOE-diaconale medewerker voor Roemenië Noord/West Wout van de Water de hulpvraag uit Satu Mare binnen. Het ging om pedagogische en didactische ondersteuning van het plaatselijke Christelijk onderwijs.

In oktober is een commissie vanuit OGO en HOE (Piet Booij, Gert Cammeraat en Arie Deelen), als onderdeel van een bezoek aan Transsylvanië in Satu Mare langs geweest. Deze commissie kwam terug met een goed gevoel: het gaat de betreffende onderwijzers echt om christelijk onderwijs en de daarmee samenhangende kwaliteit.

Zowel OGO als HOE besloten tot nader onderzoek door een bezoek in de laatste week van februari 2019.

Lokale situatie:

In stad en lande bevinden zich 45 gemeenten van de Hongaars Gereformeerde Kerk, die bediend worden door 44 predikanten. 5 van deze gemeenten zijn wijkgemeenten van de stad Satu Mare. Gezamenlijk zorgen ze voor het in stand houden van een 'scholengemeenschap' in Satu Mare. Niet in de laatste plaats door ouders te stimuleren hun kinderen daar naar school te sturen. Het resultaat is een goed lopende (onze observaties bevestigen dat) 'scholengemeenschap' voor kinderen van 3 t/m 18 jaar. Medio oktober 2018 bedroeg het totaal aantal kinderen/jeugdigen 669.

De huidige klassenverdeling ziet er als volgt uit:

5 klassen Kindergarten. Op 3 locaties: 1 locatie met 3 groepen en 2 locaties met elk 1 groep.

5 klassen basisonderwijs. (6 – 10 jaar)

4 klassen junior highschool. (11 -14 jaar)

13 klassen highschool met diverse studierichtingen. (t/m 17 jaar)

Er waren voor de communistische tijd in Transsylvanië in diverse grotere steden kerkelijk gebonden scholen voor voortgezet onderwijs: Kollegiums. Zij werden bestuurd door of namens de bisschop. Toen deze scholen na de Wende weer ter beheer werden teruggegeven aan de kerk, hebben sommigen daarvan kans gezien om ook kleuteronderwijs en basisonderwijs aan hen te verbinden. Zo ook in Satu Mare.

In Satu Mare heeft men zelfs kans gezien om met de gemeente/onderwijsinspectie af te spreken dat de bisschop nieuwe leerkrachten benoemd. De directeur kiest dan uit de sollicitanten en draagt die voor aan de bisschop, die die voordracht dan gewoonlijk

Kleuterschool

Reformatus Kollegium

met zijn handtekening bekrachtigt en die wordt overgenomen door de gemeente/inspectie. Dit lijkt voor Roemenië een unieke situatie.

Echter: omdat de school een school voor bijzonder onderwijs is, worden alleen de salarissen van (bevoegd) personeel betaald. Verder in principe licht/water en verwarming. Alle verdere kosten zijn voor bestuur (bisschop en kerken) en ouders. Een en ander betekent dat er geen geld is voor goede cursussen, leermiddelen, etc. Precies daar ligt hun hulpvraag.

Hulpvraag:

Omdat onderwijs en opvoeding start in de Kindergarten, hebben we ons met name gericht op dit onderwijs, overeenkomstig de eerste hulpvraag van de school: Ondersteuning op het terrein van Christelijke opvoeding en onderwijs, zowel om dat vanuit de identiteit meer gestalte te geven als om daarbinnen pedagogisch en didactisch een betere kwaliteit te kunnen bieden. Een en ander betekent vooral een vraag naar kennis en inzicht.

De centrale bijeenkomst (27 febr. 2019):

Naast ons drieën waren aanwezig:

Póti Eduárd János. Directeur.

Király Lajos. Dean. Predikant van een van de naburige gemeenten.

Elek Kinga Andre. Onderdirecteur.

Szilágy Noémi. Manager van de drie Kindergarten.

Molnár Ágota. Lerares Engels. Vertaler.

Varga Szilárd Csaba. Schoolpastor

Naast het feit dat tijdens de bijeenkomst het bovenbeschreven lokale situatie steeds duidelijker werd, hebben we in principe beloofd/afgesproken:

Dat bij goedkeuring door de besturen van resp. OGO en HOE:

- Het eigenaarschap van het project bij hen ligt. Dat betekent dat de detailvragen door hen opgesteld moeten worden. Ze hebben beloofd dat ze binnen enkele dagen een verzoeklijstje zullen sturen.
- Het project minimaal een looptijd heeft van 2 jaar.
- Zij een gevorderde student of, nog beter, een jonge leerkracht mogen voordragen voor de International Class bij Driestar-educatief van aug. – nov. 2019. Alle kosten daarvan (inclusief heen- en terugreis) zijn voor ons. Zij zullen binnen enkele dagen een persoon voordragen. Er is over gesproken om deze student de opdracht te geven zijn eindonderzoek rond ouderparticipatie te doen.
- Binnen afzienbare tijd een groep van 5 personen op onze kosten een midweek in Nederland wordt uitgenodigd om enkele dagen intensief kennis te nemen van mogelijkheden en kansen om christelijk kwalitatief onderwijs te realiseren. Een soort eerste studiereis dus, die ook bedoeld is voor een of twee managers.
- Wij bereid zijn de kosten dragen voor eventuele nascholingscursussen. Cursussen die zij zelf mogen aandragen, te geven door cursusleiders van hun keuze.

1Kleuterschool

Team kleuterschool (links directeur Reformatus kollegium)

- Wij, bij een langer lopend project, zullen onderzoeken of er Christelijke scholen in Nederland zijn die graag een samenwerkingsverband met hen (of met een afdeling van hun school) willen opbouwen.

Bezoek aan de 3 Kindergarten (28 febr. 2019)

De volgende dag hebben de 3 Kindergarten bezocht, waarbij ons gelegenheid gegeven werd het lokale onderwijs te observeren. Onze indruk van de pedagogische sfeer en de didactische vaardigheid van de leerkrachten was zonder meer positief. Bij twee van de drie schooltjes meldde de plaatselijke (wijk)predikant zich eveneens tijdens ons bezoek. Beide lieten duidelijk hun verbondenheid met de scholen en de leerkrachten blijken.

Terug ziende op een goede en bemoedigende ontmoeting,
Piet Booij,
Arie Deelen,
Niek Teerds.

